

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 รูปแบบการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเชิงประจักษ์มี 2 รูปแบบ คือ 1. เหตุผลเชิงอุปนัย (Inductive reasoning) และ 2. เหตุผลเชิงนิรนัย (Deductive reasoning) งานวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายงานผู้สอบบัญชีและกำไรที่ไม่คาดหวังต่อระยะเวลาในการประกาศกำไรสุทธิประจำปี จึงถือการทดสอบเหตุผลในเชิงนิรนัยเนื่องจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่ออธิบายเหตุผลหรือทดสอบทฤษฎีเกี่ยวกับรายงานผู้สอบบัญชีและกำไรที่ไม่คาดหวังที่มีอยู่แล้ว มิได้เป็นการวิจัยเพื่อสร้างทฤษฎีขึ้นมาใหม่ การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ 1. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาเพื่อนำเสนอผลการวิจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างและหรือตัวแปรที่เก็บรวบรวมได้นำเสนอในมุมมองต่าง ๆ อันจะทำให้เกิดความเข้าใจภาพรวมของข้อมูลที่เก็บรวบรวม และ 2. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมาน ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) โดยตัวแปรอิสระในการวิจัยประกอบด้วย 1. ตัวแปรที่สนใจศึกษาหรือตัวแปรอธิบาย (Explanatory Variables) และ 2. ตัวแปรควบคุม (Control Variables) และตัวแปรตาม คือ ระยะเวลาในการประกาศกำไรประจำปี โดยรายละเอียดของตัวแปรแต่ละชนิด จะกล่าวไว้ในส่วนของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา หัวข้อ 3.1.3.1

3.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือบริษัททั้งหมดที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในปี พ.ศ. 2543 – 2547 ตามที่ได้นำเสนอไว้ในตาราง 3.1

ตารางที่ 3.1 ประชากรในการศึกษา

ปีที่ศึกษา	จำนวน
ปี 2543	279
ปี 2544	280
ปี 2545	278
ปี 2546	275
ปี 2547	273
รวม	1,385

กลุ่มตัวอย่าง คือบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2543-2547 ซึ่งไม่รวมกลุ่มบริษัทที่อยู่ในกลุ่มเงินทุนหลักทรัพย์ (Finance and Securities) กลุ่มธนาคาร (Banking) และกลุ่มประกันชีวิตและประกันภัย (Insurance) เนื่องจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีข้อบังคับให้กลุ่มธุรกิจดังกล่าวเปิดเผยข้อมูลตามที่หน่วยงานกำกับดูแลกำหนด เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย กรมการประกันภัย ทำให้กลุ่มธุรกิจดังกล่าวจำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูลมากกว่าธุรกิจอื่น ๆ ซึ่งอาจทำให้พฤติกรรมในการเปิดเผยผลการดำเนินงานแตกต่างจากกลุ่มธุรกิจอื่น จึงตัดออกจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาในการวิจัยนี้

วิธีการเลือกตัวอย่าง วิธีการเลือกตัวอย่างสำหรับการศึกษานี้ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากเลือกศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเท่านั้น ประการสำคัญคือหลักเกณฑ์ในการพิจารณากลุ่มตัวอย่างก็เพื่อใช้ในการศึกษาและตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยเฉพาะ

3.1.2 แหล่งที่มาของข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในงานวิจัยฉบับนี้เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากแหล่งทุติยภูมิ (Secondary Data) ข้อมูลดังกล่าวได้มาจาก รายงานการวิจัย วารสารต่าง ๆ ตำราเรียน และสื่อข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ มีดังนี้

1. ข้อมูลจากฐานข้อมูลของ SETSMART

ข้อมูลซึ่งมีที่มาจากฐานข้อมูลของ SETSMART ประกอบด้วย กำไร(ขาดทุน)ก่อนรายการพิเศษต่อหุ้น กำไร(ขาดทุน)สุทธิต่อหุ้น สินทรัพย์รวม หนี้สินรวม หนี้สินระยะยาว วันจัดตั้งเป็นบริษัท และจำนวนบริษัทย่อยและบริษัทรวม

2. ข้อมูลจากฐานข้อมูล I-SIM (Integrated-SET Information Management System)

ข้อมูลจากฐานข้อมูล I-SIM ประกอบด้วย วันที่ในรายงานผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และประเภทของรายงานผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

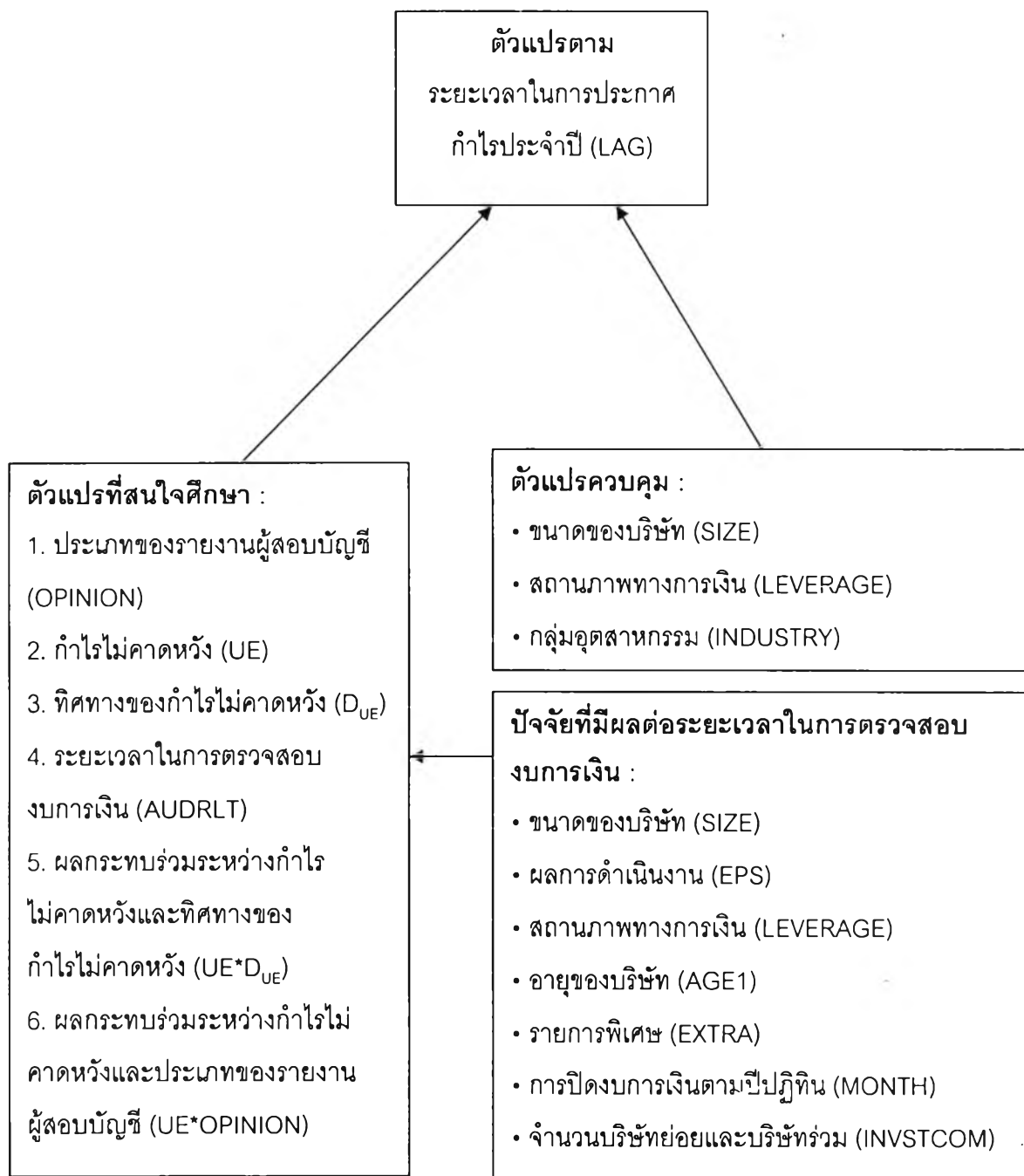
3. ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (<http://www.sec.or.th>)

ข้อมูลจากฐานข้อมูลดังกล่าว ประกอบด้วย วันที่ตลาดหลักทรัพย์ได้รับงบการเงิน ประจำปีจากบริษัทจดทะเบียน และกลุ่มอุตสาหกรรม

3.1.3 กรอบแนวความคิดและตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษานี้เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งได้แก่กำไรไม่คาดหวัง และรายงานผู้สอบบัญชี กับตัวแปรตาม ซึ่งเป็นระยะเวลาในการประกาศกำไรประจำปี สามารถเขียนอยู่ในรูปสมการเชิงเส้น $Y = a + b(x)$ โดยรูปแบบความสัมพันธ์แสดงดังแผนภาพ 3.1 ดังนี้

แผนภาพ 3.1 กรอบแนวความคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ได้นำตัวแบบของ Haw และคณะ (2003) มาประยุกต์ในการศึกษา โดยตัวแบบดังกล่าวเป็นสมการเชิงเส้น เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของรายงาน ผู้สอบบัญชีและกำไรที่ไม่คาดหวัง มีดังนี้

$$\begin{aligned} \text{LAG} = & \beta_0 + \beta_1 \text{OPINION} + \beta_2 \text{UE} + \beta_3 \text{SIZE} + \beta_4 \text{LEVERAGE} + \\ & \beta_5 \text{AUDRLT} + \beta_6 \text{D}_{\text{UE}} + \beta_7 \text{UE} * \text{D}_{\text{UE}} + \beta_8 \text{UE} * \text{OPINION} + \\ & \beta_9 \text{INDUSTRY} + \varepsilon \end{aligned}$$

โดยที่	LAG	=	ระยะเวลาในการประกาศกำไรประจำปี วัดจาก ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ในรายงานผู้สอบบัญชีจนถึงวันที่ ตลาดหลักทรัพย์ได้รับงบการเงินประจำปี
	OPINION	=	ประเภทของรายงานผู้สอบบัญชีรับอนุญาต วัดจาก ตัวแปรเทียม โดยกำหนดให้ 1 คือรูปแบบการแสดงความเห็นแบบที่เปลี่ยนแปลงไป และ 0 คือรูปแบบการแสดงความเห็นแบบไม่มีเงื่อนไข
	UE	=	กำไรไม่คาดหวัง สำหรับงานวิจัยนี้มีวิธีวัดค่า 4 วิธี จะกล่าวถึงในหัวข้อ 3.1.3.1 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
	D _{UE}	=	ทิศทางของกำไรไม่คาดหวัง วัดจาก ตัวแปรเทียม โดย กำหนดให้ 1 คือกำไรไม่คาดหวังที่มีค่าเป็นบวก (ข่าวดี) และ 0 คือ กำไรไม่คาดหวังที่มีค่าเป็นลบ (ข่าวร้าย)
	SIZE	=	ขนาดของบริษัท วัดจาก Logarithm ของทุนจดทะเบียน ที่เรียกชำระแล้ว
	LEVERAGE	=	สถานภาพทางการเงิน วัดจาก อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อ สินทรัพย์รวม
	AUDRLT	=	ระยะเวลาในการตรวจสอบงบการเงิน จะกล่าวถึงใน หัวข้อ 3.1.3.1 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
	UE* D _{UE}	=	ผลกระทบร่วมระหว่างกำไรไม่คาดหวังและทิศทางของ กำไรไม่คาดหวัง
	UE*OPINION	=	ผลกระทบร่วมระหว่างกำไรไม่คาดหวังและประเภทของ รายงานผู้สอบบัญชี

INDUSTRY = กลุ่มอุตสาหกรรม วัดจาก ตัวแปรเทียม จะกล่าวถึงใน หัวข้อ 3.1.3.1 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1.3.1 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ : ตัวแปรที่สนใจศึกษา ประกอบด้วย

1. ประเภทของรายงานผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
2. กำไรไม่คาดหวัง แยกเป็น

กำไรไม่คาดหวัง

ทิศทางของกำไรไม่คาดหวัง เป็นตัวแปรที่มีได้ 2 ค่า คือ

1 หมายถึง กำไรไม่คาดหวังที่มีค่าเป็นบวก (ข่าวดี)

0 หมายถึง กำไรไม่คาดหวังที่มีค่าเป็นลบ (ข่าวร้าย)

แหล่งที่มาของตัวแปรได้มาจากการทบทวนวรรณกรรม สำหรับวิธีการวัดค่าของตัวแปรแต่ละตัว มีดังนี้

ประเภทของรายงานผู้สอบบัญชี (OPINION)

ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่แล้วผู้ทำการวิจัยจะเลือกใช้ตัวแปรเทียม (0,1) ในการวัดรูปแบบของรายงานผู้สอบบัญชี ถึงแม้ว่าการกำหนดตัวแปรเทียมจะแตกต่างกันบ้างแต่ก็ใช้ตัวแปรเทียมในการกำหนดรูปแบบรายงานของผู้สอบบัญชีออกเป็น 2 กลุ่มเช่นเดียวกัน (Haw และคณะ 2003 ; Bahram 2002) ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ตัวแปรเทียมโดยกำหนดให้ 1 คือรูปแบบการแสดงความเห็นแบบที่เปลี่ยนแปลงไป และ 0 คือรูปแบบการแสดงความเห็นแบบไม่มีเงื่อนไข

กำไรที่ไม่คาดหวัง (UE)

จากการทบทวนวรรณกรรม มีแนวความคิดหนึ่งทีคาดคะเนหรือประมาณกำไรที่คาดหวังจากกำไรในอดีตด้วยเหตุผลที่ว่า ความคาดหวังกำไรในอนาคตของนักลงทุนขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงานในอดีตของกิจการและระดับความผันผวนของกำไร หากกำไรในอดีตโดยรวมมีแนวโน้มการเติบโตค่อนข้างคงที่หรือกำไรมีความผันผวนน้อย กำไรที่คาดหวังของปีปัจจุบันคือกำไรที่เกิดขึ้นจริงในปีก่อน ฉะนั้นการเปลี่ยนแปลงของกำไรจากปีก่อนจึงเป็นตัวแทนที่ดีของกำไรไม่คาดหวัง โดยผลงานวิจัยของ Ball and Brown 1968 ใช้แนวคิดนี้ แต่หากกำไรในอดีตโดยรวมมีการเติบโตไม่คงที่ โดยบางปีมีกำไรสูงหรือต่ำมากหรือมีความผันผวนมาก แสดงว่ากำไรในปีก่อนเพียงปีเดียวไม่สามารถส่งสัญญาณเกี่ยวกับกำไรในอนาคตได้ ต้องนำค่าเฉลี่ยการเปลี่ยนแปลงกำไรในอดีตมารวมด้วย จึงจะทำให้กำไรในอดีตสามารถประมาณกำไรที่คาดหวังได้

โดยผลงานวิจัยของ Givoly and Palmon 1982 ใช้วิธีนี้ ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงเลือกใช้วิธีการวัดค่ากำไรไม่คาดหวังโดยอ้างอิงกับงานวิจัยที่ผ่านมา ซึ่งมีทั้งหมด 4 วิธี ดังต่อไปนี้

$$\text{วิธีที่ 1 } UE_t = EPS_t - (EPS_{t-1} + W1)$$

$$\text{วิธีที่ 2 } UE_t = EPS_t - EPS_{t-1}$$

โดยที่ UE_t = กำไรที่ไม่คาดหวังของปีปัจจุบัน

EPS = กำไรสุทธิต่อหุ้นของปีปัจจุบัน (t)
และปีก่อนหน้า (t-1)

$W1$ = ค่าเฉลี่ยการเปลี่ยนแปลงกำไรสุทธิต่อหุ้นในอดีตจนถึงปี พ.ศ. 2537 โดยมีวิธีคำนวณดังนี้

$$\frac{(EPS_{46}-EPS_{45}) + (EPS_{45}-EPS_{44}) + (EPS_{44}-EPS_{43}) + (EPS_{43}-EPS_{42}) + (EPS_{42}-EPS_{41}) + (EPS_{41}-EPS_{40}) + (EPS_{40}-EPS_{39}) + (EPS_{39}-EPS_{38}) + (EPS_{38}-EPS_{37})}{9}$$

$$\text{วิธีที่ 3 } UE_t = EFOA_t - (EFOA_{t-1} + W2)$$

$$\text{วิธีที่ 4 } UE_t = EFOA_t - EFOA_{t-1}$$

โดยที่ $EFOA$ = กำไรจากกิจกรรมปกติ (กำไรก่อนรายการพิเศษ) ต่อหุ้นของปีปัจจุบัน (t) และปีก่อนหน้า (t-1)

$W2$ = ค่าเฉลี่ยการเปลี่ยนแปลงกำไรจากกิจกรรมปกติ ต่อหุ้นจนถึงปี พ.ศ. 2537 โดยมีวิธีคำนวณดังนี้

$$\frac{(EFOA_{46}-EFOA_{45}) + (EFOA_{45}-EFOA_{44}) + (EFOA_{44}-EFOA_{43}) + (EFOA_{43}-EFOA_{42}) + (EFOA_{42}-EFOA_{41}) + (EFOA_{41}-EFOA_{40}) + (EFOA_{40}-EPS_{39}) + (EFOA_{39}-EFOA_{38}) + (EFOA_{38}-EFOA_{37})}{9}$$

ทิศทางของกำไรที่ไม่คาดหวัง (D_{UE})

จากงานวิจัยของ Haw และคณะ (2003) และ Begley and Fischer (1998) ที่นอกจากจะนำกำไรที่ไม่คาดหวังมาใช้ในการศึกษาแล้วยังได้มีการแปลงกำไรที่ไม่คาดหวังให้อยู่ในรูปของตัวแปรเทียม (0,1) เพื่อต้องการที่จะแบ่งกลุ่มให้ชัดเจนว่าบริษัทที่มีข่าวดีและข่าวร้ายจะมีผลทำให้ระยะเวลาที่ใช้ในการประกาศผลการดำเนินงานแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงเลือกใช้ตัวแปรเทียมโดยกำหนดให้ 1 คือกำไรที่ไม่คาดหวังมีค่าเป็นบวก (ข่าวดี) และ 0 คือ กำไรที่ไม่คาดหวังมีค่าเป็นลบ (ข่าวร้าย)

ระยะเวลาในการตรวจสอบงบการเงิน (AUDRLT)

ระยะเวลาในการตรวจสอบงบการเงิน สำหรับงานวิจัยนี้ได้อ้างอิงตัวแบบจากงานวิจัยของ Owusu-Ansah (2000) ซึ่งอ้างอิงในงานวิจัยของ Boonlert-U-Thai และคณะ (2002) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการตรวจสอบงบการเงินประจำปี โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และกลุ่มตัวอย่างเป็นบริษัทจดทะเบียนในปี พ.ศ. 2541 โดยกลุ่มตัวอย่างได้ผ่านกระบวนการทดสอบสมมติฐานมาเรียบร้อยแล้ว จึงถือว่าข้อมูลจากตัวอย่างสามารถเป็นตัวแทนของประชากรในปีถัดไปได้ ภายใต้สมมติฐานว่าต้องเป็นตัวแทนภายใต้สภาพแวดล้อมหรือเงื่อนไขที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งงานวิจัยนี้อยู่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่ใกล้เคียงกับงานวิจัยของ Boonler-U-Thai และคณะ (2002) เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยเลือกเป็นบริษัทจดทะเบียนในช่วงหลังจากวิกฤตเศรษฐกิจเช่นเดียวกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำตัวแบบของงานวิจัยดังกล่าวมาใช้ เพื่อประมาณระยะเวลาในการตรวจสอบงบการเงินในปี 2543-2547 โดยตัวแบบที่ใช้ในการวิเคราะห์ความถดถอยเพื่อใช้ในการประมาณระยะเวลาในการตรวจสอบงบการเงิน สามารถแสดงได้ดังนี้

$$\text{AUDRLT} = \beta_0 + \beta_1 \text{SIZE} + \beta_2 \text{EPS} + \beta_3 \text{LEVERAGE} + \beta_4 \text{AGE1} + \beta_5 \text{EXTRA} + \beta_6 \text{MONTH} + \beta_7 \text{INVSTCOM} + \varepsilon$$

โดยที่	AUDRLT	=	ระยะเวลาในการตรวจสอบงบการเงินประจำปี
	SIZE	=	ขนาดของบริษัท วัดจาก ยอดสินทรัพย์รวม
	EPS	=	ผลการดำเนินงาน วัดจาก กำไรสุทธิต่อหุ้น
	LEVERAGE	=	สถานภาพทางการเงิน วัดจาก อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อสินทรัพย์รวม
	AGE1	=	อายุของบริษัท วัดจาก ระยะเวลาตั้งแต่วันจัดตั้งบริษัทจนถึงปัจจุบัน
	EXTRA	=	รายการพิเศษ วัดจาก ตัวแปรเทียม โดยกำหนดให้ 1 คือบริษัทจดทะเบียนที่มีรายการพิเศษ และ 0 กรณีอื่น
	MONTH	=	การปิดงบการเงินตามปีปฏิทิน วัดจาก ตัวแปรเทียม โดยกำหนดให้ 1 คือบริษัทจดทะเบียนใช้รอบระยะเวลาการปิดบัญชีตามปีปฏิทิน และ 0 กรณีอื่น
	INVSTCOM	=	จำนวนบริษัทย่อยและบริษัทร่วม วัดจาก จำนวนบริษัทย่อยและบริษัทร่วมที่นำมาจัดทำงบการเงิน

ตัวแปรอิสระ: ตัวแปรควบคุม ประกอบด้วย

1. ขนาดของบริษัท
2. สถานภาพทางการเงิน
3. กลุ่มอุตสาหกรรม

เพื่อควบคุมผลกระทบจากปัจจัยอื่นที่อาจมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศผลกำไรประจำปี (นอกเหนือจากตัวแปรที่สนใจศึกษา) ดังนั้นจึงต้องมีการควบคุมตัวแปรที่อาจมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดเผยผลการดำเนินงานของผู้บริหารด้วย รายละเอียดของตัวแปรควบคุมมีดังนี้

ขนาดของบริษัท (SIZE)

ขนาดของบริษัทเป็นสิ่งที่บ่งบอกได้ว่ากิจการที่มีขนาดใหญ่จะมีทรัพยากรมากกว่ากิจการที่มีขนาดเล็ก ไม่ว่าจะเป็นบุคคลากรหรือระบบการทำงาน ทำให้บริษัทที่มีขนาดใหญ่ มีความพร้อมในการเปิดเผยผลการดำเนินงานมากกว่าบริษัทที่มีขนาดเล็ก (Owusu-Ansah : 2000) จากงานวิจัยในอดีตส่วนใหญ่จะใช้เลือกใช้ Logarithm ของยอดสินทรัพย์รวม เป็นเกณฑ์ในการวัดขนาดของบริษัท (Haw และคณะ 2003 ; Schwartz and Soo 1996 ; Bamber 1993) นอกจากนี้พบงานวิจัยของ นงลักษณ์ (2547) ที่ใช้สินทรัพย์รวม และทุนจดทะเบียนที่เรียกชำระแล้ว เป็นตัวแทนขนาดของบริษัท โดยผู้วิจัยให้เหตุผลที่นำทุนจดทะเบียนที่เรียกชำระแล้วมาเป็นเกณฑ์การวัดค่าเนื่องจากทุนจดทะเบียนที่เรียกชำระแล้วถือเป็นเงินลงทุนที่ได้มาจากเจ้าของกิจการ จึงสามารถใช้เป็นตัวแทนขนาดของบริษัทได้เช่นเดียวกับสินทรัพย์รวม ดังนั้นงานวิจัยนี้เลือกใช้ Logarithm ของทุนจดทะเบียนที่เรียกชำระแล้ว เป็นตัวแปรในการวัดขนาดของบริษัทเช่นเดียวกับงานวิจัยที่ผ่านมา

สถานภาพทางการเงิน (LEVERAGE)

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า สถานภาพทางการเงินสามารถแสดงให้เห็นถึงความมั่นคงของบริษัทได้ เนื่องจากบริษัทมีสถานภาพทางการเงินที่ไม่ดีจะทำให้เกิดความไม่แน่นอนถึงความคงอยู่ของกิจการ ซึ่งทำให้บริษัทต้องการเปิดเผยผลการดำเนินงานช้ากว่าบริษัทที่มีสถานภาพทางการเงินที่ดี (Boonlert-U-Thai และคณะ 2002 ; Owusu-Ansah 2000) โดยวิธีการวัดค่าสถานภาพทางการเงินที่งานวิจัยในอดีตส่วนใหญ่เลือกใช้ คือ อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม เป็นเพราะว่าอัตราส่วนนี้แสดงถึงโครงสร้างทางการเงินที่เกิดจากการจัดหาเงินจากภายนอกว่าเป็นสัดส่วนเท่าใดกับสินทรัพย์รวม และเป็นการประเมินภาระผูกพันที่กิจการจะต้องจ่ายชำระหนี้ทั้งหมดในระยะสั้นและระยะยาว จึงทำให้อัตราส่วนนี้สามารถพิจารณา

สถานภาพทางการเงินของบริษัทได้ (Haw และคณะ 2003) ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงเลือกใช้อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวมเป็นตัวแปรในการวัดสถานภาพทางการเงินของบริษัท

กลุ่มอุตสาหกรรม (INDUSTRY)

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จะจัดกลุ่มตามลักษณะการดำเนินงานธุรกิจหลักของกิจการ โดยจะแบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งกลุ่มอุตสาหกรรมอาจจะมีผลกระทบต่อการนำกำไรไม่คาดหวังไปอธิบายระยะเวลาในการประกาศกำไร รวมถึงอาจมีผลต่อระยะเวลาในการประกาศกำไรเช่นกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำกลุ่มอุตสาหกรรมมาเป็นตัวแปรควบคุมสำหรับงานวิจัยนี้อีก 1 ตัว โดยเลือกใช้ตัวแปรเทียมในการวัดค่า สามารถแสดงได้ดังนี้

INDUSTRY1	=	1 คือปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ 0 คืออุตสาหกรรมอื่น
INDUSTRY2	=	1 คือเครื่องใช้ไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์ 0 คืออุตสาหกรรมอื่น
INDUSTRY3	=	1 คือเครื่องมือและเครื่องจักร 0 คืออุตสาหกรรมอื่น
INDUSTRY4	=	1 คือสื่อและสิ่งพิมพ์ 0 คืออุตสาหกรรมอื่น
INDUSTRY5	=	1 คือการแพทย์ 0 อุตสาหกรรมอื่น
INDUSTRY6	=	1 คือพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ 0 คืออุตสาหกรรมอื่น
INDUSTRY7	=	1 คือพลังงานและสาธารณูปโภค 0 คืออุตสาหกรรมอื่น
INDUSTRY8	=	1 คือขนส่งและโลจิสติกส์ 0 คืออุตสาหกรรมอื่น
INDUSTRY9	=	1 คือของใช้ในครัวเรือน 0 คืออุตสาหกรรมอื่น
INDUSTRY10	=	1 คือชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ 0 คืออุตสาหกรรมอื่น

INDUSTRY11 =	1 คือธุรกิจการเกษตร 0 คืออุตสาหกรรมอื่น
INDUSTRY12 =	1 คือบรรจภัณฑ์ 0 คืออุตสาหกรรมอื่น
INDUSTRY13 =	1 คือยานยนต์ 0 คืออุตสาหกรรมอื่น
INDUSTRY14 =	1 คือกระดาษและวัสดุการพิมพ์ 0 คืออุตสาหกรรมอื่น
INDUSTRY15 =	1 คือการท่องเที่ยวและสันทนาการ 0 คืออุตสาหกรรมอื่น
INDUSTRY16 =	1 คือวัสดุก่อสร้าง 0 คืออุตสาหกรรมอื่น
INDUSTRY17 =	1 คือของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์ 0 คืออุตสาหกรรมอื่น
INDUSTRY18 =	1 คือแฟชั่น 0 คืออุตสาหกรรมอื่น
INDUSTRY19 =	1 คือสื่อสาร 0 คืออุตสาหกรรมอื่น
INDUSTRY20 =	1 คือเหมืองแร่ 0 คืออุตสาหกรรมอื่น
INDUSTRY21 =	1 คืออัญมณีและเครื่องประดับ 0 คืออุตสาหกรรมอื่น
INDUSTRY22 =	1 คืออาหารและเครื่องดื่ม 0 คืออุตสาหกรรมอื่น
INDUSTRY23 =	1 คือพาณิชย์ 0 คืออุตสาหกรรมอื่น

ตัวแปรตาม

จากผลการศึกษาในอดีตที่เกี่ยวข้องกับระยะเวลาในการประกาศผลกำไรสุทธิ พบว่างานวิจัยในอดีตจะใช้วิธีการวัดค่าที่แตกต่างกัน ซึ่งมาจากวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่แตกต่างกัน แต่ส่วนใหญ่จะเลือกใช้ระยะเวลาระหว่างวันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีจนถึงวันที่ตลาดหลักทรัพย์ได้รับงบการเงิน (Haw และคณะ 2003 ; Owusu- Ansah 2000 ; Givoly and Palmon

1982 ; Whitted 1980) ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกใช้วิธีการวัดค่าระยะเวลาในการประกาศผลกำไรประจำปีโดยอ้างอิงกับงานวิจัยที่ผ่านมา ซึ่งมีทั้งหมด 2 ระยะ ดังต่อไปนี้

LAG1 คือระยะเวลาระหว่างวันที่ในรายงานผู้สอบบัญชีจนถึงวันที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้รับงบการเงินประจำปี (วันที่งบการเงินได้รับการเผยแพร่)

LAG2 คือระยะเวลาระหว่างวันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีประจำปีถึงวันที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้รับงบการเงินประจำปี

สาเหตุที่ผู้วิจัยใช้ระยะเวลาในการประกาศกำไร 2 ระยะ เนื่องจากระยะเวลาในการประกาศกำไรระยะที่ 2 เป็นตัวแปรในการวัดระยะเวลาในการประกาศกำไรสุทธิ เช่นเดียวกับงานวิจัยที่ผ่านมา แต่ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่ารยะที่ 2 อาจจะมีผลกระทบจากรยะเวลาในการตรวจสอบงบการเงินของผู้สอบบัญชีเข้ามากระทบต่อการนำเสนอผลการดำเนินงานของบริษัทได้ซึ่งเป็นสิ่งที่บริษัทไม่สามารถควบคุมได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาระยะเวลาระหว่างวันที่ในรายงานผู้สอบบัญชีจนถึงวันที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้รับงบการเงินประจำปี (ระยะที่ 1) เนื่องจากผู้วิจัยคาดว่าระยะเวลาดังกล่าวอาจจะไม่ได้รับอิทธิพลจากรยะเวลาในการตรวจสอบ ซึ่งทำให้ได้ทราบถึงพฤติกรรมการเผยแพร่ผลการดำเนินงานที่แท้จริงของบริษัทได้

ตารางที่ 3.2 สรุปตัวแปรและสัญลักษณ์ที่คาดหวัง

ชนิดตัวแปร	ตัวย่อ	สัญลักษณ์ที่คาดหวัง
ตัวแปรอิสระ		
ประเภทของรายงานผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	Opinion	?
กำไรไม่คาดหวัง	UE1 UE2 UE3 UE4	?
ทิศทางของกำไรไม่คาดหวัง	D_{UE}	?
ขนาดของบริษัท	Size	-
สถานภาพทางการเงิน	Leverage	+
ระยะเวลาในการตรวจสอบงบการเงิน	Audrlt	?
ผลกระทบร่วมกำไรไม่คาดหวังและทิศทางของกำไรไม่คาดหวัง	$UE * D_{UE}$?
ผลกระทบร่วมระหว่างกำไรไม่คาดหวังและประเภทของรายงานผู้สอบบัญชี	$UE * Opinion$?
กลุ่มอุตสาหกรรม	Industry	?
ตัวแปรตาม		
ระยะเวลาในการประกาศกำไรสุทธิ	LAG1 LAG2	ไม่มี

3.1.4 การพัฒนาสมมติฐานการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้ มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายงานผู้สอบบัญชีและกำไรไม่คาดหวังกับระยะเวลาในการประกาศกำไรประจำปีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเพื่อตอบวัตถุประสงค์ดังกล่าวจึงมีการพัฒนาสมมติฐานในการวิจัยเพื่อเป็นการหาคำตอบว่า ระยะเวลาในการประกาศกำไรประจำปีขึ้นอยู่กับรายงานผู้สอบบัญชีหรือกำไรไม่คาดหวังหรือไม่ โดยสมมติฐานของงานวิจัยนี้แบ่งเป็น 3 ข้อ จำแนกตามตัวแปรที่สนใจศึกษามีดังนี้

3.1.4.1 สมมติฐานเกี่ยวกับประเภทของรายงานผู้สอบบัญชี

จากผลการศึกษาในต่างประเทศ ต่างพบว่ารายงานผู้สอบบัญชีถือเป็นปัจจัยหนึ่ง ที่สะท้อนระยะเวลาในการประกาศกำไรประจำปีของบริษัทได้ โดยแสดงผลที่ตรงกันว่าบริษัท ที่ได้รับรายงานผู้สอบบัญชีแบบที่เปลี่ยนแปลงไปจะเปิดเผยผลการดำเนินงานช้ากว่าที่ควร หรือช้ากว่าบริษัทที่ได้รับรายงานแบบไม่มีเงื่อนไข เนื่องมาจากมีระยะเวลาในการชี้แจง เจาะหรือ ต่อรองระหว่างผู้บริหารและผู้สอบบัญชีในการแสดงความเห็นแบบที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้ บริษัทเปิดเผยผลการดำเนินงานสู่สาธารณชนล่าช้า (Whittred 1980 ; Whittred and Zimmer 1984 ; Bahram 2002 ; และ Haw และคณะ 2003) ซึ่งสมมติฐานงานวิจัยมีดังนี้

H_1 : ประเภทของรายงานผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสัมพันธ์ กับระยะเวลาในการประกาศกำไรประจำปี

ถ้าผลการทดสอบที่ได้ยอมรับ H_1 แสดงว่า รายงานผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไรประจำปี และในทางกลับกันถ้า ผลการทดสอบที่ได้ปฏิเสธ H_1 แสดงว่า รายงานผู้สอบบัญชีรับอนุญาตไม่มีความสัมพันธ์กับ ระยะเวลาในการประกาศกำไรประจำปี

3.1.4.2 สมมติฐานเกี่ยวกับกำไรที่ไม่คาดหวัง

ผลการวิจัยในต่างประเทศที่ได้ศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหาร เพื่อต้องการทราบว่า จะมีพฤติกรรมการเปิดเผยกำไรประจำปีอย่างไร ซึ่งผลการทดสอบพบว่ากำไรไม่คาดหวังเป็น ปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจประกาศกำไรประจำปีของผู้บริหาร อาทิเช่น งานวิจัยของ Givoly and Palmon (1982) Kross and Schroeder (1984) Begley and Fischer (1998) และ Haw และคณะ (2003) พบว่า บริษัทที่มีข่าวผลกำไรดีผู้บริหารจะเปิดเผยกำไรประจำปีในเวลา ที่รวดเร็ว แต่หากบริษัทมีข่าวผลกำไรไม่ดีผู้บริหารมีแรงจูงใจที่จะเปิดเผยผลการดำเนินงานประจำปี ในเวลาที่ล่าช้าขึ้น เนื่องจากผลประโยชน์ที่จะได้รับ ตัวอย่างเช่น ผู้บริหารจะมีเวลาเพิ่มขึ้นเพื่อ กำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ ในสัญญาที่จะเอื้อประโยชน์แก่ผู้บริหาร หรือมีเวลาในการกลับไปแก้ไขกำไร ผ่านการบริหารจัดการรายการคงค้าง (Accruals management) เป็นต้น ในขณะที่งานวิจัยของ Skinner (1994) พบว่าบริษัทที่มีข่าวผลกำไรไม่ดีผู้บริหารจะใจที่จะประกาศกำไรในเวลา ที่เร็วขึ้น อันเนื่องมาจาก ความเสี่ยงทางด้านกฎหมาย ซึ่งผู้บริหารอาจถูกฟ้องร้องจากผู้ถือหุ้นในกรณี ที่ผู้บริหารไม่สามารถประกาศข่าวผลกำไรไม่ดีในเวลา ที่รวดเร็วได้ อันมีผลต่อการลดลงของราคาหุ้น ณ วันที่ประกาศกำไร และตามมาด้วยผลเสียหายต่อผู้ถือหุ้นที่เกิดจากราคาหุ้นที่ลดลง มากกว่า กรณีที่ผู้ถือหุ้นได้รับข่าวกำไรที่ไม่ดีในเวลา ที่รวดเร็ว จึงทำให้ผู้บริหารไม่ต้องการเผชิญกับความ เสี่ยงดังกล่าว จึงสมัครใจที่จะเปิดเผยข่าวผลกำไรไม่ดีในเวลา ที่เร็วขึ้น รวมถึง Francis และ

คณะ (1994) ที่พบว่า เมื่อผู้บริหารและผู้สอบบัญชีมีความเสี่ยงจากการถูกฟ้องร้องสูงขึ้น จากข้อกำหนดต่าง ๆ ของตลาดหลักทรัพย์ จึงทำให้ผู้บริหารและผู้สอบบัญชีมีแนวโน้มที่จะใช้เวลามากขึ้นในการตรวจสอบความจริงเกี่ยวกับข่าวผลกำไรที่ดีที่เป็นสาเหตุทำให้ราคาหุ้นสูงขึ้น ดังนั้นทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างทิศทางของกำไรไม่คาดหวังและระยะเวลาในการประกาศกำไรสำหรับตลาดทุนในประเทศไทยอาจเกิดขึ้นได้ทั้ง 2 กรณี

นอกจากจะใช้ข่าวผลกำไรเป็นตัวแทนของกำไรไม่คาดหวัง ยังมีผลงานวิจัยในระยะหลังที่ไม่ได้แยกกำไรไม่คาดหวังเป็นทิศทางบวกหรือทิศทางลบ แต่ได้นำกำไรไม่คาดหวังทั้งจำนวนเข้ามาทำการศึกษาเพิ่มเติม (Haw และคณะ 2003 ; Begley and Fischer 1998) เนื่องจาก การนำข่าวผลกำไรมาศึกษาเพียงอย่างเดียวจะทำให้ทราบว่าบริษัทที่มีข่าวดีหรือข่าวร้ายมีการประกาศกำไรประจำปีเหมือนหรือต่างกันอย่างไรโดยไม่ได้คำนึงถึงจำนวนเงินหรือมูลค่าของข่าวนั้นว่ามากน้อยเพียงใด แต่หากได้นำกำไรไม่คาดหวังทั้งจำนวนเข้ามาศึกษาด้วย น่าจะทำให้สามารถอธิบายพฤติกรรมการประกาศกำไรของบริษัทได้ชัดเจนมากขึ้น และจากผลงานวิจัยของ Haw และคณะ (2003) พบว่า บริษัทที่มีกำไรไม่คาดหวังที่มีจำนวนเงินมากจะประกาศกำไรประจำปีเร็วกว่าบริษัทที่มีกำไรไม่คาดหวังที่มีจำนวนเงินน้อย ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงได้นำจำนวนเงินของกำไรไม่คาดหวังเข้ามาศึกษาด้วยเช่นกัน ซึ่งสมมติฐานการวิจัยเป็นดังนี้

H₂ : กำไรไม่คาดหวังมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไรประจำปี

ถ้าผลการทดสอบที่ได้ยอมรับ H₂ แสดงว่า กำไรไม่คาดหวังมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศผลกำไรสุทธิ และในทางกลับกันถ้าผลการทดสอบที่ได้ปฏิเสธ H₂ แสดงว่า กำไรไม่คาดหวังไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศผลกำไรสุทธิ

H₃ : ทิศทางของกำไรไม่คาดหวังมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศกำไรประจำปี

ถ้าผลการทดสอบที่ได้ยอมรับ H₃ แสดงว่า ทิศทางของกำไรไม่คาดหวังมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศผลกำไรสุทธิ และในทางกลับกันถ้าผลการทดสอบที่ได้ปฏิเสธ H₃ แสดงว่า ทิศทางของกำไรที่ไม่คาดหวังไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการประกาศผลกำไรสุทธิ

3.2 แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อนำเสนอผลการวิจัยที่ได้จากการศึกษา จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้เทคนิคทางสถิติในการอธิบายและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกิดขึ้นได้ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for

Windows Version 12 (Statistic Package for the Social Science) ในการประมวลผลข้อมูล ซึ่งแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการศึกษานี้จำแนกตามเทคนิคทางสถิติที่นำมาใช้ประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน ความสำคัญของเทคนิคทางสถิติแต่ละชนิดสามารถสรุปได้ดังนี้

3.2.1 สถิติเชิงพรรณนา

วิเคราะห์ข้อมูลออกมาในรูปของค่าสถิติพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบลักษณะโดยทั่วไปของตัวแปรที่เก็บรวบรวมได้ สถิติเชิงพรรณนาที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูลในการศึกษานี้ประกอบด้วย จำนวนและร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าต่ำสุด (Minimum : Min) ค่าสูงสุด (Maximum : Max) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3.2.2 สถิติเชิงอนุมาน

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติอนุมานในงานวิจัยฉบับนี้ จะใช้วิธีการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) และค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุจะนำมาสรุปผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

3.2.2.1 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis)

เป็นการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามว่ามีค่ามากหรือน้อยเพียงใด โดยค่าสถิติที่ใช้วัดความสัมพันธ์เรียกว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient : ρ) ซึ่งงานวิจัยนี้ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงส่วน (Partial Correlation) ในการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ เนื่องจากมีการควบคุมอิทธิพลของตัวแปรอิสระตัวอื่น ๆ ให้มีค่าคงที่ เพื่อตรวจสอบระดับความสัมพันธ์ที่แท้จริงระหว่างตัวแปรทั้งสอง โดยไม่มีอิทธิพลของตัวแปรหรือปัจจัยอื่น ๆ แฝงอยู่

3.2.2.2 การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis)

การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (y) 1 ตัวแปร กับตัวแปรอิสระ (x) ตั้งแต่ 2 ตัวแปรขึ้นไปที่มีความสัมพันธ์อยู่ในรูปเชิงเส้น ซึ่งสมมติฐานการวิเคราะห์ความถดถอย มีดังนี้

1. ความคลาดเคลื่อน e เป็นตัวแปรที่มีการแจกแจงแบบปกติ
2. ค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนเป็นศูนย์ นั่นคือ $E(e) = 0$
3. ค่าแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนเป็นค่าคงที่ที่ไม่ทราบค่า $V(e) = \sigma_e^2$
4. e_i และ e_j เป็นอิสระต่อกัน ; $i \neq j$ นั่นคือ covariance (e_i, e_j) = 0

5. ตัวแปรอิสระ X_i และ X_j ต้องเป็นอิสระกัน

โดยการวิเคราะห์ความถดถอยจะใช้วิธีที่เรียกว่า วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Least Square Method) ในการหาค่า a และ b เพื่อที่จะทำให้ผลบวกของค่าคลาดเคลื่อนยกกำลังสองมีค่าน้อยที่สุด

เทคนิคที่จะใช้ตรวจสอบสมมติฐานของการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุของตัวแปรแต่ละชนิด พิจารณาจากค่า p -value ของค่าสถิติ t เทียบกับระดับนัยสำคัญที่กำหนดคือ 0.05 สามารถตรวจสอบได้ดังนี้

1. การตรวจสอบว่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ โดยใช้สถิติ Kolmogorov-Smirnov Test (K-S Test)

2. การตรวจสอบว่าความคลาดเคลื่อน e_i มีค่าเฉลี่ยเท่ากับศูนย์หรือไม่ เนื่องจากการทดสอบใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Least Square Method) ในการวิเคราะห์ความถดถอย ซึ่งจะทำให้ $\sum e_i = 0$ และ $E(e_i) = 0$ ฉะนั้นเงื่อนไขข้อนี้จึงเป็นจริงเสมอ

3. การตรวจสอบว่าค่าความแปรปรวนของ e_i มีค่าเท่ากันทุกค่าของ i และมีค่าเท่ากับค่าความแปรปรวนของ Y หรือ $\text{Var}(Y) = \sigma^2$ ใช้สถิติ Levene's test for Equality of Variances

4. e_i และ e_j จะต้องเป็นอิสระจากกัน หรือ $\text{Cov}(e_i, e_j) = E(e_i, e_j) = 0 ; i \neq j$ โดยใช้สถิติทดสอบคือ Durbin-Watson

5. การตรวจสอบว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีความอิสระจากกัน โดยดูจากค่าสถิติ Tolerance และ VIF ถ้าค่า Tolerance ของตัวแปรมีค่าใกล้ 0 หรือค่า VIF มีค่ามากกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระตัวใดตัวหนึ่งมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระที่เหลือมาก

เมื่อได้ตรวจสอบตามสมมติฐานการวิเคราะห์ถดถอยแล้ว จะนำตัวแบบที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเข้าสู่ขั้นตอนการวิเคราะห์ความถดถอย ถ้าตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กันมาก แสดงว่าตัวแปรอิสระมีค่าเปลี่ยนแปลงไปจะมีผลกระทบต่อค่าของตัวแปรตามเป็นอย่างมาก ซึ่งค่าสถิติที่ใช้วัดความสัมพันธ์ เรียกว่า สัมประสิทธิ์ความถดถอย (Regression Coefficient : β) ซึ่งเป็นค่าความชัน (slope) ของเส้นตรง แสดงถึงอัตราการเปลี่ยนแปลงของ Y เมื่อ X เปลี่ยนไป 1 หน่วย โดยที่กำหนดให้ตัวแปรอิสระตัวอื่น ๆ มีค่าคงที่ โดยค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยจะมีหน่วยเหมือน Y และมีความหมายดังต่อไปนี้

- $\beta_i > 0$ แสดงว่า X_i มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับ Y โดยเมื่อ X_i เพิ่มขึ้น (ลดลง) 1 หน่วย จะทำให้ค่าของ Y เพิ่มขึ้น (ลดลง) β_i หน่วย โดยที่กำหนดให้ตัวแปรอิสระตัวอื่น ๆ มีค่าคงที่

- $\beta_1 < 0$ แสดงว่า X_1 มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับ Y โดยเมื่อ X_1 เพิ่มขึ้น (ลดลง) 1 หน่วย จะทำให้ค่าของ Y ลดลง (เพิ่มขึ้น) β_1 หน่วย โดยที่กำหนดให้ตัวแปรอิสระตัวอื่น ๆ มีค่าคงที่

- β_1 มีค่าเข้าใกล้ศูนย์ แสดงว่า X_1 และ Y มีความสัมพันธ์กันน้อย

- β_1 เท่ากับศูนย์ แสดงว่า X_1 และ Y ไม่มีความสัมพันธ์กัน